

1. Testa nosaukums

KRĒPU ANALĪZE

2. Angļu val. - *Sputum analysis*

3. Īss raksturojums

Krēpas ir patoloģisks sekrēts, kas izdalās klepojot. Tā izmeklēšanai ir svarīga diagnostiska nozīme, ja ir astma, tuberkuloze, akūts un hronisks process bronhos un plaušās.

4. Izmeklējamais materiāls - krēpas.

5. Metode, novērtējamie parametri

Makroskopiska apskate, natīvu un krāsotu preparātu mikroskopija.

Novērtējamie parametri: krāsa, konsistence, leikocīti, eritrocīti, plakanais epitēlijs, alveolārie makrofāgi, cilindriskais epitēlijs, mikroflora, acidorezistentās nūjiņas, eozinofili, sēnītes.

Krāsa

Dzeltenas krēpas raksturīgas bronhektāzei, bronhītam, bronhopneimonijai, dzeltei, pneimonijai u.c., zaļgandzeltenas - bronhektāzei, akūtam un hroniskam bronhītam, plaušu tumoram, pneimonijai u.c. Rūsganas krēpas raksturīgas pneimonijai. Sarkanas (asiņainas) krēpas - plaušu abscesam, asinsvadu anomālijām, bronhektāzei, akūtam un hroniskam bronhītam, plaušu tūskai, plaušu gangrēnai, respiratorā trakta vai mutes dobuma asiņošanai, plaušu parazītozei, plaušu infarktā, tumoram, pneimonijai, tuberkulozei, traumām u.c.

Konsistence

Ģlotainas, bezkrāsainas, staipīgas, viskozas, putas krēpas raksturīgas bronhiālai astmai, strutainas krēpas - plaušu abscesiem, hroniskam bronhītam, bronhektāzei.

Leikocīti

Leikocītus krēpās lielā daudzumā atrod, ja ir respiratorā trakta iekaisums, bronhektāze, alerģisks alveolīts, smēķētājiem, eozinofīlie leikocīti raksturīgi alerģiskam alveolītam, bronhiālai astmai u.c.

Eritrocīti

Eritrocītus lielākā daudzumā atrod, ja ir plaušu infarkts, plaušu asiņošana, sastrēgums mazajā asinsrites lokā, iekaisums.

Plakanais epitēlijs

Ja materiālā daudz plakanā epitēlija - krēpas savāktas nekvalitatīvi (plakanais epitēlijs ir no mutes dobuma, aizdegunes).

Alveolārie makrofāgi

Lielā daudzumā atrod pie pneimonijām, bronhītiem, profesionālām plaušu saslimšanām.

Cilindriskais epitēlijs

Cilindriskā epitēlija klātbūtne norāda, ka materiāls savākts no trahejas un bronhiem. Lielā daudzumā tos atrod, ja ir akūts augšējo elpošanas ceļu iekaisums, bronhiālā astma u.c.

Astmas elementi

Eozinofīlie leikocīti, Šarko-Leidena kristāli, Kuršmaņa spirāles. Lai gan mērķtiecīga astmas elementu noteikšana ir maznozīmīga, atrade var papildināt bronhiālās astmas diagnozi.

6. Ietekmējošie faktori

Nepareiza materiāla savākšana (savāktas tikai siekalas).

No elpceļiem iegūtās krēpās konstatē alveolāros makrofāgus un vismaz 10-25 neitrofilos leikocītus. Nepareizi savāktā paraugā (no augšējiem elpceļiem, virs balsenes) ir daudz plakanā epitēlija.